

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egy évfolyam 10 Ft — kr.
Fél évfolyam 5 " — " —
Negyed évfolyam 3 " — " —
Egy hónap 1 " — " —
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési tábla
Hat hetes pótló sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű táblákért
hirdetések alkuszintjához arányos árakat kell fizetni. Belföldi
közvetítés díj nélkül. Külföldi postaköltségekkel együtt 50 kr.

Rossz gépezet.

Az osztrák és a magyar dualisztikus monarchiában az államgépezet elmezavaróan mesterkéltséggel és nehézkes. Nézzük csak a gépezet alkatrészeit, van ugyanis:

két főrendiház,
két képviselőház,
két delegáció,
tizennyolc tartománygyűlés,
két kvótabizottság,
egy közös minisztérium,
egy közös bankintézet,
egy közös hadsereg és

van minduntalan egy konfliktus, összezörrenés, hol a tartomány és az országgyűlések, hol a két képviselőház között; vagy a két kormány, vagy az egyes miniszterek, vagy a minisztériumok, és a közös minisztérium között, sőt van képzelhető konfliktus az osztrák és a magyar korona között is.

Az ilyen apparátus a legkedvezőbb viszonyok között is alig válhat be és nem szabad megfélemlíteni arról; hogy az 1867-iki kiegyezés megalkotói törvénybe írták még azt is, hogy minden tíz esztendőben, a kiegyezés címén legyen polgárháború-féle alkudozás és versengés a dualisztikus monarchia vagyis Ausztria és Magyarország közt.

A kiegyezési harcok, a hosszú huza-vona a kvóta-kérdésben, a most is uralkodó önkényes követelések, szitkozások, cselvetések mind újra és újra bizonyítják, hogy Magyarország mindaddig nem konszolidálódhat, míg ahhoz a rothadt masszához van kötve, melynek neve ma Ausztria s melyet mint a partból kiszakadt fát, néhanv gyökérszáll csakis a rosszul értelmezett tradíció köt a közösség

feldjéhez és vele hozzánk. Miért legyünk mi, az eleven fa, tovább is ducza ennek a düledző, repedezett törzsnek?

Igaz, hogy az önállóság teljes kivívása sok munkájába, sok vérebe, sok nehéz áldozatába kerül minden törekvő nemzetnek, a magyarnak is. Éppen azért nem értjük, hogy miért nyomassa magát a magyar az osztrák által? Hiszen akárhogyan toldoznak-foldoznak ezen a kivághatott alkotáson, végre is csak egy megoldás lesz: Szét kell vágni.

Le kell szerelni azt a mesterkéltséggel nehéz gépezetet, a mely sehogyan sem akar rendszeren működni, mert szerkezeti alaphibája van, melyet reperálni sem lehet.

Különbözik a Lajthán tul szaporodik azoknak a száma, a kik a dualisztikus monarchia létérdekeit szem előtt tartva, óhajtják, hogy a közös intézmények úgy kezeltesenek, hogy legalább a két állam között állandóbb legyen a nyugalom és békeség, mert ha még tovább is úgy kezelik az 1867-iki dualizmust, akkor Magyarország és Ausztria között sokkal rosszabb a viszony, mint a milyen közte és a legellenesegesebb külföldi állam között lehet. Mi pedig vigasztalanul bolyongunk a közjogi pusztában.

Nem szentelhetjük erőnket a belszervezkedésnek, a melyre 32 évig tartó dezorganizáció folytán oly égető szükségünk volna már és hagyjuk magunkat megbénítani és elsorvasztani századokon át legadázabb ellenségünk által, a kívül szerződéses és kiegyezéses viszonyba léptünk s a mikor meg lett volna az alkalom arra, hogy szabaduljunk, nem tettünk semmit.

Elégge nem okos volt tőlünk, hogy most

megint belemásztunk. Vajjon miképpen fogunk belőle kijutni?

Talán csak kijutunk megint valahogyan? de a kárát az egész oktan politikának mi fogjuk megfizetni újból.

Debreczen, november 13.

A rom. kath. autonómia huszonhetes bizottságának kisebbsége: Ugron Gábor, dr. Györfy Gyula, dr. Horváth József és dr. Sághy Gyula nem fogadtak el a bizottságnak a rom. kath. autonómia ügyében készített tervezetét és dr. Györfy Gyula által új javaslatot készítettek. Ez a külön javaslat el is készült s a legfontosabb kérdésekben lényegesen eltér a huszonhetes bizottságétól. Abban egyetértettek ugyan, hogy az autonómia szervezetének megalkotásában ragaszkodni kell azokhoz az irányelvekhez, a melyeket az 1895. évi november 29-én kelt királyi leirat megjelölt; de az irányelveknek gyakorlati alkalmazásában már lényegesen eltérnek. Míg a huszonhetes bizottság az 1870/71-ki javaslat által előírt módosítás mellőzésével teljesen új javaslatot készített, addig a kisebbség javaslata csak módosította az 1870/71-iki javaslatot. Egyetértettek a többséggel abban, hogy az önkormányzat a főkegyuri és a legfőbb felügyeleti jogot, valamint az egyház szervezését nem érintheti, de másfelől gondoskodott a kisebbség arról is, hogy ezek a jogkörök az egész vonalon, következetesen és világos szabatsósággal elhatároltassanak az önkormányzattól és hogy a jogkörök sértetlenségé megővassék.

E gondoskodáshoz tartoznak, hogy az állam, a főkegyur és az egyház az önkormányzat működését közvetlenül ellenőriztes-

Legenda.

— A Debreczen tárcsája. —

Ott állott az asszony az Ur előtt: egy ihletett perenek remek alkotása. A csillagok reszkette halványultak el tekintete alatt, a lágy, könnyű fellegek szögleteseknek tünnek fel alatta hullámaihoz képest és mikor hosszú haja végig ingott rózsaszín testén, a legszebb hajnal elsapadt irigységében. Az angyalok kara hymnuszt zengett, mint orgona bűgött fel a szél, lent erdők zúgtak, tengerek morajlottak, a nagy mindenség dicsőítette a Mestert.

S az ur csak nézett, nézte művét nyugodt, vizsgáló szemmel, mintha még valami hibát keresne rajta. — Az öröksépet akarta megalkotni s leküldeni a földre. Egy darabot a mennyből, hogy mikor csak letekint, az emberek félszége, a világ romlottsága, az élet tökéletlensége közt legyen valami, hol megnyugodjék, kiengesztelődjék lelke. — És azok is ott lenn boldogságot leljenek, valahányszor csak rögös, réveteg utjukba kerül a nő. Mert az erő megfélemlít, az erények tiszteletre hívnak, csak a szép az, ami boldogit s harmoniájával elsimitja a bántó ellentéteket.

S hogy nézte remekét az Ur, homlokára lassan felbők gyülemlenek. Megrázta ősz fejét s a karok diadaléneke elnémult, a bugó szél megnyugodott, a hahorgó tenger elpihent, minden csendes és néma lón.

Csak az asszony állott nyugodtan, mint egy szobor néma esodálat között. S az Ur homloka csak borult, borult.

A legmagasabb égről szedtem a csillagot, a legmélyebb tengerből hoztam a drága gyöngyöt, aranyos sugarát a lángoló napnak összefonam éjes-éjnek sötétjével és még sem tökéletes. Valami hiányzik belőle. De mi, de mi?!

Aláhanyatlott a tisztos fő. Az angyalok csendesen, halkán sirni kezdtek s távolról mintha titkos sóhaj fájdalmas nyögése kelne tompán, el-el nyomva. A mindenség zokogott.

Csak az asszony állott nyugodtan és néman.

S hogy a siró környezetről reá szállott az Urnak tekintete s látta annyit köny, fájdalom, vonaglász között szoborként hidegen állani, felderült a fenséges homlok. Egy gondolat villant át a nagy mester agyán, egy szivből fakadt eszme: érzést adni a szép hideg kebelbe, érzést de olyat, mely minden más érzelmel fölülmuljon nagyságban, erőben, üd-

vösségben. . . . Sirhalom, löld el ne borithassa; ha kell, egy világgal vegye fel a harcot s eget adjon annak, aki hordja. Király és koldus egyaránt bírhasza, virág fakadjon mindenütt a nyomán, gazdagga, boldoggá, nagygyá, legyőzhetetlenné tegyen!

És felhangzott a Teremtő szava Szeress!

. . . És lón hirtelen, mint valami végtelenül könnyű, édes alom. Rózsaszín felbőkbe burkolódzott az ég s a foszlányok között bízta, hiva mosolygott elő egy darab azur. Az angyalok kara lágy, andalító dalba kezdett, dallamba, mely álomba ringatja az embert és megremegtet édes, kejes remegéssel. A bűvös dalba belesugott a szellő, valami távolba vesző völgynek hozta bódító illatát s körülcsapongott hosszú mámorító csókkal.

Szeress!

És ott áll az asszony hullámzó, pihegő kebelrel, szemében perzselő villám és mosolygó napsugar egyszerre: félig nyílt biborajka tiltott, esábitott, mosolygott, paranesolt, esdett. . . aláhulló dus aranszállak féltékenyen boríták be karcsu alakját. A csillagok glóriát képeztek feje körül, az ékes hajnal nem vetélytársát látta benne, de legszebbik szülöttét és bera-gyogta fényes ragyogással; a felbők lágy tag-

sék s hogy módjukban álljon az önkormányzati részéről tapasztalható minden jogtalan kísérletet már csirájában elfojtani. — Lényeges az eltérés közöttük az önkormányzat hatáskörére nézve is. A mag a több ségi javaslat az önkormányzat hatáskörére nézve világos és határozott álláspontra helyezkedni nem akar, addig ok öszintén elfogadták azt az alapvet, hogy az egyháznak minden vonatkozásu ügye, épen ezek természeténél fogva az önkormányzat hatáskörébe tartozik.

Nem érteuk egyet a 27-es bizottság amaz irányzatával sem, amely a népet az önkormányzatban csak közvetett módon — akarja részletetni, az értelmiség részvételét pedig nehezíti, vagy épen meg sem engedi. Ok ellenkezőleg a nép tevőleges részvételét épen az által akarják az önkormányzatra nézve biztosítani, hogy részére a választásoknál a közvetett befolyást főtartják. Az önkormányzatból nem kizárni, hanem bevonnak akarják az értelmiséget. — Igyekeztek a választás intézményét ugy szervezni, hogy az a visszaélésektől, illetéktelen és jogtalan beavatkozástól megóvassék. Végeztül kijelentik, hogy nem ismerhetik el senkinek azt a jogát, hogy az egyetemes önkormányzatból magát kivonhassa; ezért a g. kath. román egyházmegyeék igényét sem tartották teljesíthetőnek. Más elbírálás alá esik az erdélyi r. kath. státus, mely ősidóktól fogva önálló önkormányzati joghatósággal bír; ily alapon szervezkedett és kiterjedt hatásköre volt. Az erdélyi egyházmegyeék ettől az önkormányzati jogától megfosztani nem lehet az ő akaratá nélkül; viszont arrasem szabad számítani, hogy kiterjedt hatásköréről egy szervezett hatáskör kedvéért lemondjon. Hogy azonban ezt is megkönnyítsék, lehetővé tegyék: az erdélyi státusra nézve szerkesztették javaslatukat, azzal a hatáskörrel, mely csaknem azonos az erdélyi státuséval és tökéletesen eltér a 27-es bizottság többségétől.

A székely árvafluk érdekében. A székely apátlan anyátlán gyermekek a sepsiszentgyörgyi szeretetházban találnak szeretetteljes gondozást. — A szeretetházban nevelt gyermekek rendszerint cselédnek szegődnek, sok köztük fölszabadulván, a nevelői kéz alól elzülnek, nehány Romániába is elvándorol. — Mivel 12 éves koron túl is ki kell terjesztetni a nevelői kéz oltalmát s mivel óhajtható, hogy a székely árva fluk helyesen képzett gazdasági előmunkásokká és jó cselédekévé képeztesse ki, Darányi I. földm. miniszter meleg szeretetről tanuskodó intézkedést tett. Ugyanis leiratot intézett Háromszék megye főispánjához, melyben kijelenti, hogy hajlandó a sepsiszentgyörgyi szeretetházból kilépő székely

jaihoz simultak s harmatot hagytak a hamvas bársonyon.

Az angyalok egyenként szálltak le hozzá hogy megcsókolják,

... Szeress és szeressenek! ez legyen hivatásod, benned tanulja az ember tisztelni a szépet, a jót; általad ismerje meg az üdvösséget, a boldogságot, dúló csatákban, ármanyos életharc között nyomorban, fényben, szerencsétlenség és boldogság közt örökké csak szeress!

Maradj, ami vagy, szép és nő! Általad el a lélek durvaságait, keltsd fel a szív nemesebb szenvedélyét, hevits dicsőre, nagyra és nemesre, dalban énekeljenek és művészek lelkét ihlesd! Mellettem csak téged imádjanak, isteni hatalmadból részt adok kezdedbe. Menj!

S mikor átrepült a nagy mindenségen, ég és föld vonaglott a kéjtől.

És betölt vala mindent a mennyei érzés, a szerelem.

De mondják, hogy a pokolban a sátán felkacagott.

Tury Zoltán.

kely árva fluknak gazdasági előmunkásokká való kiképzéséhez hozzájárulni akként, hogy ezek a 12 éves árva fluk 15 éves koruk betöltéséig az algyógyi földmives iskolában nyernének gondozást, főtartásukat pedig a miniszter biztosítaná. A miniszter célja különben az, hogyha a székely árva fluk gazdasági előmunkásokká és cselédekévé való kiképzéséhez helyesbéd a gyakorlatilag igazolja, Sepsiszent-Györgyön a szeretetházal kapcsolatban tangazdaságot állít. Egyidejűleg megkereste az Emkét, mint a melynek nemes céljai közé a székely árvafluk gyámolítása, is be van sorozva, hogy az algyógyi gazdasági iskolában teendő kísérletet a székely árva fluk neveltetése érdekében szeretetteljesen segítse elő.

A gróf Kuun kastély csekély mérvű átalakítása esetén 35—40 székely árva fluk lehet elhelyezni. Az intézkedésnek nemcsak emberbaráti, hanem gazdasági jelentősége is van.

Az országgyűlési szabadelvű párt Podmaniczky Frigyes b. elnökele alatt tegnap este értekezletet tartott, amelyen tárgyalás alá került a ház közkekedésügyi bizottsága elnökének, Lukács Bélának ismertetése után vita nélkül elfogadta a szigetvár-kaposvári helyi érdekű vasút engedélyezéséről szóló törvényjavaslatot. Ugyancsak minden felszólalás nélkül elfogadta a postatakarékpénztár elhelyezésére szolgáló épület emeléséről rendelkező törvényjavaslat is mire az értekezlet véget ért.

A magyar vörös-kereszt-egylet a dél-afrikai harcztéren. Dr. Major Ferenc orsz. képviselő a képviselőházban ma — kedden — sürgős interpellációt intéz a belügyminiszterhez a magyar vörös-kereszt egyletnek a dél-afrikai harcztéren való szerepeltetése érdekében.

A kvóta felemelés lehetőségét a politikai körökben nagy izgatottsággal tárgyalják. Még a kormányhoz közel állók részén is heves ellenzésre találta a 35 %-os arány, a függ. párt ezt minden alkotmányos eszközzel meg fogja akadályozni. Kossuth Ferencz lábaja miatt tegnap ugyan nem jelent meg a körben de a kik fennjártak határozottan a legerélyesebb ellenzés szóvivői így különösen Hentaller Lajos, Rátkai László, Tóth János, Lakatos Miklós és mások elerkezettnek látják az időt, hogy a vidéket ismét beveljenek a mozgálmába, a melyet a párt szervei értekezete minden valószínűség szerint el fog határozni.

Kossuth Ferencz az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt elnöke a párt minden egyes tagjához fölhívást intézett, hogy a kvótakerésben a párt, ha esetleg emelésről lenne szó, erélyesen ellentálljon. A párt e küzdelmet hazafias kötelességének tekintli, és ezért ez ügyben holnap 16-an délután 5 órakor Kossuth Ferencz elnökele mellett értekezletet tart, a melyen való megjelenésre a párt összes tagjait fölszólítja az elnökség.

Horánszky és Apponyi és a kvótatárgy. Horánszky Nándornak és gr. Apponyi Albertnek a kvótatárgyalások alatt tanúsított magatartására vonatkozólag tudósítónk legilletékesebb helyről a következő értesítést nyerte:

Az a körülmény, hogy Horánszky és Apponyi mindvégig részt vettek a tanácskozásban, bizonyítja, hogy e két képviselő a kvóta dolgában nem fél attól, hogy ellentétbe jut a miniszterelnök előterjesztésével és a bizottság többségével és nem szól a mellett, hogy a kvótatárgyalások folyamán a két kiváló politikus a miniszterelnök előterjesztésével ellentétbe jött volna. A két államférfitől méltan föl lehet tételteni, hogy politikai prestige-zsük teljes megóvásául kerülnek ki ez ügyből és méltán lehet rájuk bízni azt, hogy a kvóta ügyben elfoglalandó álláspontjukat is megtudják sgyeztetni e tekintetben meglevő anteaktáikkal. De konstatalni lehet, hogy a bizottsági tárgyalások során egyetértettek a többséggel és szó sincs arról, hogy egyikük is ellenzéki magatartást tanúsított volna. Ellenben kínosan érinti a bizottságot az, hogy a két néppárti

képvi-elő, a kiknek a hetes bizottságban is helyet óhajtottak adni, a kvótatárgyalások teljes tartalma miatt távollétükkel tündököltek.

Az osztrák kvótabizottság tegnap délutáni ülésében elhatározta, hogy a magyar kvótabizottság meghívását annyiban fogadja el, hogy csütörtökön az osztrák kvótabizottság és bizottság leutazik Budapestre, hogy a magyar hetes bizottsággal tárgyaljon.

A hetes bizottság tagjai azonban csak a délutáni gyorsvonattal jöhetnek le, mert csütörtökön az urakháza is ülést tart. Így az értekezlet a magyar kvóta-bizottsággal csak pénteken lesz megtartható, ha csütörtökön a késő esti órákban nem találkozik még a két albizottság.

A N. Fr. Pr. tegnapi esti lapjában azt a véleményét fejezi ki, hogy a tárgyalások eredménytelenségük mellett sem voltak egészen hiábavalók, mert minden oldalról közleledést lehetett konstatalni és így a két kormány, vagy esetleg a korona elintézéséhez az ut elő van készítve.

A lap azonban figyelemreméltónak mondja, hogy az osztrák többség részéről a kvótabizottságban is érvényesültek bizonyos befolyások, melyek Clary grófnak lehetlenné akarják tenni a kiegyezés parlamenti sikerét.

A megtagadott viszonság. A mint a Bud. Tud. értesül, a magyar kormány az osztrák-magyar banknál való aranyletélt egyelőre a maga részéről függesztette.

Ennek folytán táviratilag visszarendelte azt a 9.600.000 forint aranyat, a melyet a valutarendezés céljaira deponált az osztrák-magyar banknál.

Bécsi tudósítás szerint: az osztrák kormány a magyar kormánynak, azt a pozitív ígéretet tette, hogy az államadósságot ellenőrző bizottság csütörtöki határozata rövid idő alatt regresszávala lesz. Ezzel szemben azonban az az aggodalom áll fenn, hogy azok a bizottsági tagok, a kik az arany kiadatása ellen szavaztak, távollétükkel fogják az új határozat meghozatalát lehetlenné tenni. Sőt már is hírlik, hogy Fuchs képviselőházi elnök, a ki az ellenőrző bizottságnak elnöke és előadója, ebbeli tisztjéről le fog mondani, hogy ezzel is akadályt gördítsen az új határozat meghozatala elé.

1334 ártatlan. A magyar igazságszolgáltatás régi jó híroevét alaposan lerontja egy kis statisztikai kimutatás. Arról van szó, hogy hány ember szenvedett ártatlanul vizsgálatfogságot. Az eredmény megdöbbentő. — Ugyanis a múlt évben nem kevesebb, mint 1334 embert zártak el Magyarországon ártatlanul. Hosszabb-rövidebb fogságot kellett ennyi sok ártatlannak elviselnie, a mit talán már nemcsak a véletlen, hanem egyéb szomorú körülmények is okoztak. Most aztán a jogászok között azon vitafokoznak, hogy miből eredt ez a sajnos állapot. A legtöbben hivatkoznak a mocsái esetre, a napról-napra előforduló csendőri kizásokra, a melyeknek megszüntetése végett mozgalom van készülőben. Mert bizony nem válik judikaturánk díszére, hogy egy esztendőben 1334 ártatlan embert börtönöztek be.

Az igazságügyi bizottság ülése. A képviselőház igazságügyi bizottsága Szilágyi Dézso elnöklésével ülést tartott, a melyen a kormány részéről Ploz Sándor igazságügy-miniszter volt jelen. A bizottság tárgyalás alá vette a Kola János előadó tüzetes ismertetése után egyhangulag és minden módosítás nélkül elfogadta a bíróságok és ügyészségek tagjainak az igazságügyminiszteriumban való ideiglenes alkalmazásáról szóló törvényjavaslatot.

A háboru.

A burok attól félnek, hogy a nagy angol hadsereg délfelől támadja meg őket. — Egyre nagyobb bur csapatok mennek ezért le az Oranzs folyóhoz a határra s elfoglalják a nevezetesebb helyeket, a melyek csomó-

pontjai a teugerpartra, vagy a nyugatra vivő utaknak és vasutaknak. Az Oránza folyón lebombolták a burok a hidakat, elszakították a kompokat, úgy, hogy a folyó most egész hosszában, már a meddig határt alkot, természetes akadály az angolok támadása ellen. Egy nagyobb bur sereg, úgy mondják, kétezer főből álló, körülbelül egy héttel ezelőt elindult Kimberleyből nyugatra Fokváros irányában. E seregnak az a rendeltetése, hogy utját állja a nyugat felől jövő támadásnak s ha lehet még az angol segítő csapatok megérkezése előtt lassítsa föl a fokföldi burokat. Az egyik bur csapat a minap Belmont mellett összetalálkozott Gough angol ezredes csapatával. Harom óráig tartó csata fejlődött ki, a melynek Buller tábornok hivatalos jelentése szerint az lett a vége, hogy az angol csapatok visszatértek a táborba, a nélkül, hogy az ellenség megtámadta volna őket. Ha az eddigi angol sémát alkalmazzuk erre a hivatalos jelentésre is, akkor azt kell következtetnünk belőle, hogy az angolok itt is vesereséget szenvedtek.

A másik bur seregről, a mely a Fokföldön jár, nincs hír. Nagy erőmegfeszítéssel dolgoznak egyébként most a burok a harcster minden oldalán. Egyszerre bombázzák Mafekinget, Kimberleyt és Ladysmithet. Kimberleyt teljesen körülzárták: elfoglalták a városon kívül levő víztartót s most el akarják vágni a vízvezetékét. A várost tehát nagy veszedelem fenyegeti, mert máshonnan nem kaphat vizet. Durbanból a hadihajók legénysége partra szállott húz ágyúval s Ladysmith segítségére ment; de közben Joubert is új csapatokat és új ágyúkat kapott.

A burok óriási elkeveredéssel harcolnak, mert tudják és érzik, hogy reményük csak úgy lehet még a győzelemben, ha sikerül az angol csapatok partraszállása előtt a három legfontosabb helyet — Ladysmithet, Mafekinget és Kimberleyt, de különösen Ladysmithet elfoglalniok.

Egy újabban érkezett távirat azt jelenti, hogy az első csapat szállító hajó, a Roslin Castle tegnap, vasárnap, Natalba érkezett. Ez a hajó november 9-én ért a Fokvárosba, de Buller tábornok azonnal tovább küldte Durbanba. Ezen a hajón van a yorkshirei gyalogezrednek második brigád törzskara és több szakasz másfajta katona. Legénységét bizonyára partra szállítják azonnal, hogy azonban az angol katonák a huszonhat napos tengeri ut után azonnal harcra mehetnek-e, kérdéses. Nagy baj a burokra, hogy nem tudtak Durbanig eljutni, hogy az angolok paraszt szállását megakadályozzák. Tegnapra vártak Durban a Moor gőzöst s utána holnap még három szállító hajót, a melyek október 20-án egyszerre indultak el a Castleval Southamptonól. Sokáig pihenő bizonyára nem engedik az angol katonákat, hanem elküldik őket White tábornok fölszabadítására, ha addig a burok Ladysmithet be nem veszik. Egy szóval, nagyon rövid idő, talán csak pár nap kérdése és ekkor Ladysmith s vele Natal sorsa.

Madridi közlés szerint egy utazó, a ki Pretoriából Transzálba érkezett, azt mondja, hogy Pretória jól meg van erősítve s hogy az ott fogva tartott angolok száma sokkal nagyobb, mint a mekkorának az angol táviratok mondták.

Londonon át Lourenco-Marquezból 9-iki kelettel jelentik: A Cordoba francia gőzhajót a parttól 7 mérföldnyire a Magicienne angol cirkálóhajó jelekkel felszólította, hogy álljon meg. A Cordoba nem törődött a felszólítással, mire a Magicienne vak lövést tett. Erre a Cordoba megállott, megvizsgálták iratait és azután megengedték neki, hogy folytassa útját Lourenco-Marquez felé.

Ugyancsak Londonon át Pretoriából jelentik 6-iki kelettel: A Standard and Diggers Hews jelenti: Azt hiszik, hogy ma Kock Kossnak, az elesett Kock tábornok testvéreinek parancsnoksága alatt új csapat indult a harctérre. A hatóságok házról-házra keresnek katonai szolgálatra alkalmas embereket. A semleges lakosságot, a mely önkéntes szolgál-

latot nem végez, rendőrszolgálatra rendelik be. A szolgálatra alkalmas emberektől megkérdezik, hogy önként jelentkezzenek. A kik ezt nem tessik, azokat szigorú pénzbüntetéssel, újabb vonakodás esetén pedig kiutasítással fenyegeti.

KÜLFÖLD.

Vilmos császár Angliában. Berliui tudósítás szerint a londoni Morningpostnak arra a jelenésére, hogy Vilmos császár november 21-én ellátogat Oxfordba, 24-én pedig Londonba érkezik, megjegyzi a Wolff-ügynökség, hogy értesülése szerint itt a két látogatás egyikéről sem tudnak semmit és hogy a látogatásokat nagyon valószínűtleneknek tartják.

Új román követ Konstantinápolyban. Ghika Sandor volt szófiai diplomáciai ügyvivőt konstantinápolyi követté nevezték ki Djuvara helyébe, — a kit rendelkezési állományba helyeztek.

A kvóta tárgyalások. Az osztrák kvóta-küldöttség délután fel 3 órakor ülést tartott a tanácskozás tárgya a magyar kvóta-küldöttségnek a tárgyalások folytatásáról s óló atirata volt. E tárgy körül beható eszmecsere keletkezett, a melyben Clary gróf, a minisztertanács elnöke és Kniazolucki, a pénzügyminiszterium vezetője is részt vett. A vita folyamán — mint parlamenti körökben bezzélik — konstataáltak, hogy a magyar kvóta-küldöttség javasolta 35—33 számot az osztrák kvóta-küldöttség már előbb is visszautasította. Mindazáltal készen nyilatkozott a kvóta-deputáció arra, hogy a helyes bizottságot a tárgyalások folytatása végett Budapestre küldje. A bizottság tagjai az urak háganak sütörtökön délben levő ülése miatt csütörtökön délután utaznak Budapestre.

Osztrák dolgok. A jobboldal négrehajtó bizottsága tegnap délután ülést tartott. A napokban Holitschban Smirichen, Cseh-Skalitzban (pardubitzi járás); Vodierádban, Alsó-Lukawitzban, Horenovesben. Königinhofban, Eipelben és Königsalban kisebb tüntetések voltak. A tüntetők beverték néhány zsidó ablakait és összetörték néhány gázlampát és leveleszekrényt. Több embert letartóztattak. Cseh-Skalitzban a csendőrség szétverte a tüntetőket és néhány embert letartóztított. A csődület még ezután is tartot. Csak a katonaság rekvirálására állott helyre a nyugalom.

Zola pöre. A Zola-pör tárgyalása november 23-án kezdődik. Zola beadványt küldött a bíróságnak és ebben S v a r z k o p p e n és P a u j z a r d i megidézését és kihallgatását kéri. E kérését azzal okolja meg, hogy a vád alapjául szolgáló cikkelyben a köbbsé között ezt mondta: Egy katonabírósg meri Walsint fölmenteni és a jogot s az igazságot arcul ütni. Erre nézve Svarzkoppen és Pannizardi a legilletékesebb tanu, kinek vallomása kiderítheti az igazságot.

A köztársaság ellen. P a r i s b ó l i tudatják: Az asszumpcionistáknál tartott házkutatás nagy feltűnést kelt. A Faber vizsgálóbíróval levő táviratok sulya ketszáz kilométer. A rendőrség megerősíti ezt a hírt, hogy a szerzetesektől egy millió nyolcszáz ezer frankot elkoboztak. A b o r d e a u x i asszumpcionistáknál is volt házkutatás. A szerzetesek ágában antisemita képviselők leveleit, választásra vonatkozó terveket republikánus politikusokat rágalmozó iratokat találtak. A rojalisták, antiszemita és nacionalisták e héten tüntetni akarnak a Luxenbourg-palota előtt.

Színház.

A bolond.

Szerelmes volt a bolond
S még jobban megbolondult:
Fejét töré be, mikor
A bucsu-óra kondult...
Mélyen tisztelt közönség
Ez a darab meséje,

Egyet-kettőt tapsolunk,
Aztán mindennek vége!

Bimbó urnak szive volt,
Meg kellett hogy hasadjon...
Lám mennyivel okosabb
Volt Bimbilla kisasszony
Nem csavarták el fejét
Romantikus regények:
Igent mondott könnyedén
A gazdagabb legénynek.

„Szerelmes volt a bolond...“
Ma csak bolond szerelmes.
A szerelmes pályá
Ma már nagyon keserves.
Csörgő sapkát, epedést
Lenéz méltán Bimbilla,
Vagy más néven, ha tetszik:
Ilonka, Margit, Ella...

Mélyen tisztelt közönség,
A tanulság mi könnyű:
Bolond, kinek szeméből
Egy lányért hull a könnyü.
Csak az merjen szeretni,
Kinek van hozzá pénze,
Bimbó ur, ön bolond volt;
Méltán lakolt meg érte!

Adybandi.

A Bolond. Majdnem telt ház nézte végig Rákosi és Szabados érdekes alkotásának második előadását. — Az előadásról tegnap elmondtuk véleményünket, mit most csak annyiban korrigálunk, hogy Bódi Ella nagyon gyakran hamisan intouál. Szeretnők ezt lámpaláznak, vagy valami eféle könnyebb oknak betudni. Szikla y drámai játékával most is nagy hatást ért el. Jók voltak a többi szereplők is.

Színházi műsor.

Kedden, november 14-en „B“ bérletben a Bolond.

Szerdán, november 15-én „C“ bérletben Aranyember.

Csütörtökön, november 16-án „A“ bérletben Traviata. Opera.

Pénteken, november 17-én, „B“ bérletben Gyarkovics lányok.

Szombaton, november 18-án „C“ bérletben Hunyadi László opera.

Vasárnap, november 19-én délután Aranylakadalom. Este Liliófi.

Egyházkerületi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov 14.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület ma kezdette meg rendez őszi közgyűlését gr. Degenfeld József főgondnok és Kiss Áron püspök kettős elnökelete alatt.

A főiskolai tágas dísztermet teljesen betöltötte a gyűlés tagjainak impozáns száma. Ott láttuk a magyar közélet kiemelkedő alakjait, kik most igazi buzgósággal tanácskoztak a reform, egyház érdekei, fontos dolgai felett.

A tárgysorozat 186 pontja között igen sok a nagyfontosságú. Ennek tulajdonítható, hogy a gyűlés világi tagjai is csaknem teljes számmal jelentek meg.

Részt vesz a tárgyalásokon városunk szeretett képviselője Tuály Kálmán is. A függetlenségi párti képviselők közül Kiss Albert, Mezőssy Béla, Madarász Imre, kik mindannyian oszlopos tagjai a gyűlésnek. Itt vannak a Tiszák is. Tisza Kálmán, és gróf

Tisza István. E gyűlésen különben, mint tudósításunkból látni lehet a büszkorményi kérdésben ellentetes álláspontot foglalt el az apa és fia, a mit a politika terén aligha mernének cselekedni.

A karzatokat érdeklődő közönség töltötte meg.

Kilencz óra után már mindenki elfoglalta helyét, Kiss Áron remek imáját mely esőndben hallgatták meg. Ősz püspökünk nyitotta meg az ülést, melynek lefolyásáról tudósítók a következőkben számol be:

Közéletünk kiemelkedő alakjai közül jelen vannak:

Thaly Kálmán, Mezössy Béla, Kiss Albert, Tisza Kálmán, gróf Tisza István, Ritook Zsigmond, gróf Ráday Gedeon, Madarász Imre, Puky Gyula, Domahidy Elemér, Zsigó Endre, György Endre, Farkas Antal dr., Az esperesi kar teljes számmal.

A gyűlést Kiss Áron püspök nyitotta meg buzgó imával. Üdvözölte a gyűlés tagjait.

Zsigmond Sándor egyházkerületi főjegyző olvasta fel a püspök évi jelentését az egyházkerület életében felmerült fontosabb jelenségekről. Különös melegséggel emlékszik meg a jelentés a debreczeni theologiai akadémiának Sárospatakon tett látogatásáról. — Kegyelettel emlékezik meg Gergely Károly nagybányai lelkész és Tatár János szeghalmi lelkész elhunytáról, melyet felett a gyűlés jegyzőkönyvileg ad gyászának kifejezést.

Majd a kiküldött szavazatszedő bizottság jelenti, hogy egyházkerületi világi tanácsbíróul Farkas Antal választották meg.

A gyűlés ezt örömmel veszi tudomásul, a mi után Farkas Antal a hivatalos esküt letette, szep beszédben köszönte meg a bizalmat, melylyel őt a régi munkást az egyházkerület kitüntette.

A lelkészképesítő vizsgákról tett jelentés kapcsán elfogadta az egyházkerület azon indítványt, hogy ezután a nevelőkül kibocsátott hitanhallgatók kötelesek legyenek egyházi szolgálatot teljesíteni.

A tanító képesítő vizsgákról szóló jelentést tudomásul vették.

Elhatározták, hogy a vagyon könyvi minták felküldéséről szóló konventi rendelet értelmében a mintákat felküldik.

Több konventi rendelet felolvasása és egyhangu tudomásulvétele után attérnek a jövő évi költségvetés tárgyalására. A költségvetést Bacsoni Lajos dr. kíséri felvilágosító magyarázatokkal.

A költségvetést részleges tárgyalás alapján elfogadták.

A nyiregyházi polg. leányiskolai internátus kérdésével Görömbey Péter indítványára elhatározták, hogy a 242-ik számot mely e kérdéssel foglalkozik — itt tárgyalják le.

A nyiregyházi polg. leányisk. internátus 20 leány számára tervezetnek, kik egy özeveg lelkésznek s egy nevelőnő felügyelete alatt az ottani polgári iskolába járnának. Az intézet alapjára, mar jó részt van fedezet, mind a mellett 6—7000 frt. építési és évi rendes 1000 frt segélyt kérnek. A kérelmet dr. Bacsoni és György Endre indítványára kiadták a költsége öirányzati bizottságnak.

Az énekes könyvekre Debreczen városával és Eperjesi István könyvkereskedővel kötött szerződéseket helybenhagyták.

Ugy a közalapi, mint a rendkívüli államasély iránti kérvényekre vonatkozólag az esperesi kar határozatait fogadták el.

A csekély fizetésű lelkészek részére fentartott államsegélytől 49 lelkészt ajánlanak segélyezésre. Ezt a gyűlés elfogadta.

Örvendetes tudomásul veszik, hogy a közokt. miniszter több mint száz kisfizetésű tanító fizetését egészítette ki a minimumra. Tudomásul veszik egyuttal 153 tanító részére történt korpótlék kiutalását is.

A tanárképezdei ösztöndíjakról szóló jelentés megemlíti, hogy az Eötvös kollegiumba a tiszántúli egyházkerület alapítvá-

nyára két ifju Birtka István és Csépké Andor vetettek fel.

Zsigmond Sándor főjegyző ezután felolvasta az Eötvös kollegiumban rendszeresített két ösztöndíj szabályait, a melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

Török Zoltán segéd lelkész ez idő szerint lelkészi szolgálatra nem alkalmas — Az egyházkerület addig, míg lelkészi szolgálatra képes nem lesz, a szolgálatától felfüggeszti.

A daruvári misszió egyház kéri, hogy a tiszántúli egyházkerületben segélyt gyűjthesen. A gyűlés az engedélyt készséggel megadja.

A mártonfalvi leányegyház anyasítási engedélyért folyamodik. Az egyházkerület a kérvényt örvendetes tudomásul veszi, az anyasítási engedélyt megadta. A kérvényt egy példányban felterjesztik az egyetemes konventhez.

Az alsószabolcs hajduvidéki egyházmegeye felterjeszti az egyházkerülethez azon óhaját, hogy Ohat pusztá lakói a debreczeni egyházhoz csatoltassék. Az egyház., mivel a debreczeni és csegei egyház véleménye nincs csatolva, az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegeye kérvényét pótlás végett vissza adja.

A büszkorményi egyház felebbezést adott be az egyházmegeye azon határozata ellen, hogy Fejlesztés Márton tanító költözködési költségét fizesse meg.

Tisza Kálmán szerint mivel nem díjlevélről, hanem egy pályázat magyarázásáról van szó, a közgyűlésnek e felett rögtön kell határozni. Többen ugyanis azt hangsúlyozták, hogy Fejlesztés ügye a bíróság elé tartozik.

Gróf Tisza István az egyházi törvényekre utalva (11 §) konstatálja, hogy minden ügy, mely az egyház hivatalnokainak anyagi érdekeit illeti — bírósági tárgyalás alá tartozik.

Horthy István szerint a költözködési díj nem tartozik a fizetéshez, tehát ez tisztán közigazgatási tárgy.

György Endre nézete az, hogy ha kimondják miszerint a költözködési költség a bíróság elé tartozik, akkor minden ilyen kérelmet a bíróság elfog utasítani. Mert olyan követelést, melynek a díjlevélben alapja nincs a bíróság nem fog megítélni.

Tisza István gróf szerint a hatásköri kérdés fontos s így edemes róla hosszabban beszélni. Ha az a kérdés, hogy egy tisztviselő utiköltsége kifizetessék, vitás lett, akkor az nem közigazgatási, de bírósági kérdés. De különben jó lelkiismerettel nem szavazhat sem mint bíró sem mint gyűlési tag abban az esetben, ha az uti költségnek szokás jogi alapja nincs.

Tisza Kálmán: Ha a kérdés bíróság elé tartozik, akkor vissza kell utalni az egyházi megére. Különben ő ezt ujra a gyűlés elé valólnak tartja.

Einök ezután feltette a kérdést, mely szerint a közgyűlés magát illetékesnek mondotta ki a kérdés tárgyalására.

Ezután Zsigmond Sándor főjegyző kéri, hogy tekintettel arra, miszerint száz év óta első eset, hogy a büszkorményi egyház a tanító uti költségét megtagadja s erősítse meg az egyb. megeye határozatát.

Egyhangulag elfogadtattott, A gyűlés lapunk zártakor még folyik.

H I R E K.

Dijnokék.

Dijnokék öt forint fizetésjavítást kérnek Nines benne kétség, hogy kérelmüket e fogják vetni bölc városatyáink.

Szólnak mellette is:

— Nehéz helyzetük van szegényeknek. Mégis csak intelligens emberek, kiknek társadalmi kötelezettségeik vannak. Még a népkonyhán sem étkezhetnek, hisz népkonyhánk sincsen. Aztán meg lerongyolt ruhában, talpatlan cipőben nem

járhatnak olyan emberek, kiket megtekintetesurak a városi hajdusok kik mégis csak városi alkalmazottak.

De replikáznak is. — A ki ur akar lenni, ne menjen dijnokok. Nem kell istápolni a szellemi proletárokat. Miért akar valaki okvetlenül ur lenni? Ott van a szép, a gyönyörű iparpálya. Miért nem megy iparosnak inkább, mint kolduskodjék dijnok-uraságban.

Es így tovább. Folyik a vita, melynek vége az: dijnok urak kopaljanak. Rá szolgáltak.

Pedig olyan ártatlanok, olyan sajnálatra méltók, szegények. Ők nem tehetnek róla, ha a társadalom kiskoru.

Nálunk a társadalom csinálja a proletárságot. A dijnok urral még szóba állnak. Olyik valósággal pártit is csinál az iparossal szóba sem állunk párfüvés zsebkendő nélkül. A kereskedő, ha meggazdagszik, valami sine curat keres, mert a kereskedő címet szörnyen reszelli.

Es ezzel mind számot vetettek dijnokék. Nekik is van tán joguk az urhatnamsághoz, mely az egész társadalomnak hiszekegye. Aztán ugy nevelnek nálunk az iskolákban is, hogy a hatodik gimnázista, ha sémmi mást, de egyet biztosan tud: neki urnak muszáj lenni!

Es legrosszabb esetben lesznek dijnok urak... Bölc városatyák, adjátok meg a dijnokok 5 forintját. Mert többet is kérhetnének. Számon kérhetnék töletek megmérgezett életüket is, melyet a ti hazug teoriátok, a társadalom buta elfogultsága tett örökre szerencsétlenné.

* **Thaly Kálmán Debreczenben.** Városunk szeretett képviselője, Thaly Kálmán az egyházkerület közgyűlése alkalmából a tegnapi est gyorsvonattal városunkba érkezett. Fogadtatására megjelent a pályaudvaron a függetlenségi párt küldöttje Kertész János János pártelnök vezetés alatt. Kertész János rövid de lelkes beszédben üdvözölte a szeretett képviselőt, ki szivélyes szavakkal mondott köszönetet a szives fogadtatásért. Thalyval együtt érkeztek az egyházkerületi közgyűlésre Madarász Imre a karczagi kerület képviselője s Mezössy Béla pártunk fiatal kitűnősége. Mindannyian szivesen látott vendégeink. érezzék jól magukat körünkbe!

* **A törvényszéki elnökök értekezlete.** A bűnvádi perrendtartásról szóló 1896. XXXIII. t. ezikk, valamint az esküdt bíróságokról szóló, 1898. XXXIII. t. ezikk 1900. év jan. hó 1-ső napján lép életbe. A büntető jogszolgáltatás terén korszakot alkotó, ezeknek a fontos törvényeknek a gyakorlati életbe léendő étültetése nehéz feladatot ró bíróságunkra. Ennek könnyítését czélozta Bernáth Elemér debreczeni kir. tábl. elnökének az az igen üdvös intézkedése, hogy azokat a vezető ténfiast, akik kir. ítélőtáblának kerületében az érintett törvények végrehajtása ellenőrzésére első sorban vannak hivatva, f. évi november hó 12-en a kir. ítélőtábla helyiségébe szaktanácskozásra hívta össze oly czélből, hogy az új törvényeknek helyes, egyöntetű és minden átmeneti nehézség nélkül indndó életbe leptetése bizalmas megbessélés eszmecsere tárgyává tétessék. Az értekezleten, amely a kir. tábla elnökének vezetése alatt d. e. 9—12-ig és d. u. 5—6 óráig tartott, megjelentek: Széll Farkas a kir. ítélőtábla tanács elnöke, Pongrácz Jenő kir. főügyész Csiky László főügyész-helyettes, Megyery Ceza nyiregyházi, Igyártó Sándor debreczeni, Falba Lajos szatmár németi-i, Eördögh, Virgil máramaros szigeti és Benkó József zilahi kir. törvényszéki elnökök, dr. Bakó József

kir. ítélő táblai elnöki titkár és dr. Simonffy Béla debreczeni kir. ügyész. Az értekezlettagjai ebédre a kir. táblai elnök, vendégei voltak s a gazdag lakomát a figyelmes házigazda szíves vendégszeretete mellett a bájos háziasszony lebilincselő nyájassága is fűszerezte.

* **Figyelmeztetés.** Figyelmeztetem Debreczen sz. kir. város lakosait, hogy fertőző kórban (ragályos betegségben) történt megbetegedés esetén, a hatósági fertőtlenítő által felragasztott veres hirdetés önkényes eltávolítása vagy letétele kihágást képez és mint ilyen szigorúan fog megbüntetettetni. Debreczen, 1899. november hó 11-én. Rendőrfőkapitányság.

* **Csokonai-Kör első felolvasó ülése.** A Csokonai-Kör 1899 november hó 16. csütörtökön, Csokonai Vitéz Mihály születési évforduló napjának elő estéjén az Arany Bika-disztermében este 6 óra-ig tartja első ünnepélyes megnyitó ülését. Az ülés tárgysorozata a következő:

1. Csokonai induló, Rácz Károlytól, előadja: Rácz Károly zenekara. 2. Elnöki megnyitóbeszéd tartja: Géresi Kálmán I. alelnök. 3. Dal a tihanyi echóhoz, Csokonai Vitéz Mihálytól, előadja a Petőfi dalkör. Fentzi Rudolf karnagy vezetésével. 4. Dr. Weszprémi István élete és munkái, irta és felolvassa Dr. Guyás István. 5. Lili, irta és felolvassa Vértessy Gyula. Dal a reményhez Csokonai tól, férfi karra irta Mácsay Sándor: s magyar népdalok, előadja: a debreczeni dalegyület Mácsay Sándor karnagy vezetésével, Debreczen, 1899. november 10. A Csokonai Kör elnöksége. A kör tagjai és hozzátartozók tagsági jegyeiket használhatják. Akik a körnek nem tagjai, az ülésre Tóth Béla pénztárnok gyógyszerésztőrában vagy este a pénztárnál belépti-jegyet válthatnak, melynek ára 50 kr, tanulóknak 20 kr.

* **Őszi segélygyűjtés a főiskola részére.** Tisztelettel hozom Debreczen szab. kir. város nagyérdemű közönségének tudomására, hogy a főiskolánk részére szokásos őszi segélygyűjtést f. hó 15-ik s következő napjain fogjuk megtartani, amikor főiskolánk akadémiai és gymnasiumi tanszakairól egy-egy növendékünk fog bekopogtatni a nemes polgárság házaiban. E polgárság mindig gazdag vala az alamizsánkodás lelkével. Reméli hát főiskolai hatóságunk, hogy a város legnagyobb iskolájának küldöttjei ez évben is szíves fogadtatásra, atya fiúi szeretetre fognak találni. Kötelességem azonban tudatni, hogy felsőbb iskolai hatóságaink határozata szerint ezennel nem fognak gabona- s általában terménygyűjtő szekerek is menni ifjainkkal, tehát az elszánt adományokat csak pénzben kérjük ifjainknak átadni. A legcélszerűbb adomány is kedves lesz Isten előtt s előmozdítja főiskolánknak az anyagiak által a szellemiükben való magas érdekeit. Debreczen, 1899. november 13. Csiky Lajos az ev. ref. főiskola akadémia igazgatója.

* **Halálozás.** Róth Mór, az izraelita egyház nyugalmazott tisztviselője életének 73 évében e hó 13-án jobblétre szenderült. Temetése holnap délelőtt 10 órakor lesz a piac-utcza Gal féle házból.

* **Hirdetmény.** Folyó évi október hó 20-án az ebekre elrendelt hivatalos zárlat lejárván, ez idő óta a város lakossága azon meggyőződésben van, hogy az ebeknek utczára való kibocsátása most már pórázon vezetés és szájkosár nélkül is meg van engedve, holott az 1898. évi február hó 10-én 13588/V. cz. 1898. sz. a. kormányhatóságilag meg erősített 265/12548, 1897. b. kgy. sz. u. n. ebtartási szabályrendelet 13. §-a mindenkorra eltiltja az ebeknek az utczára való bocsátását póráz és szájkosár nélkül, ennél fogva erről a lakosság azon figyelmeztetéssel értesítettik, hogy a szabadon járó ebek a jövőben is összefogdosatni

és kiirtatni fognak. Debreczen, 1899. november hó 11-én. Rendőrfőkapitány.

* **Nagyot hallás.** Egy gazdag hölgy, aki a nagyot hallás és fülzugástól O. Nicholson művészi füldobja által meggyógyult, annak — illetve intézetének — 20.000 márkát ajándékozott, hogy ezen pénzből olyan süketek és nagyot hallók, akiknek nem engedik anyagi viszonyaik, hogy a füldobot beszerezhessék, ingyen láttassanak el. Levelek czimzendők: Institut E. W. Nicholson «Longcatt» Gunnersburg, London, W. England.

* **Ingyen egy sorajegy,** mely 6 huzásra szól kétszáz ezer korona fő- és számos mellék nyereménnyel mindazoknak, kik legalább 5 frt árut vásárolnak Schwartz Dániel üzletében a Bika épületében, hol a legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok férfiak részére kaphatók u. m. csakis valódi tejék pipák, tajték és borostyán szipkák, valódi ezüst fogantyús ebéna botok, dohányzó asztalok, pipaálványok, szivar, pénz- és dohány tárczák, sakkok és dominók vagy valasztékban és igen jutányos arakon.

* **Katona zene a Corsóban.** Holnap szerdán este a Corsó kávéházban a cs. és kir. 39. gyalogezred zenekara által a következő műsorral hangverseny tartatik: 1. Adám Há én király volnék Nyitány. 2. Waldteufel Az én almam Keringő. 3. Verdi Traviata Ábránd. 4. Krause Ne fecsegj Pepi Humoros polka. 5. Bach »Jube« Nyitány. 6. Doizetti hangverseny Cavatina kürtre. 7. Zeller Bányamester egyveleg. 8. Král Szivótól szivhez Lengyelke. 9. Komzák Vig induló album egyveleg. 10. Zierer Dunamondak Keringő. 11. Löschngr A néma kürtös hangverseny polka. 12. Ziehrer Kienvedve galopp. Kezdeté este 8 órakor.

* **Elvesztett értékpapír.** Egy nagyobb összegről szóló értékpapír zálogcéduláját vesztette el valaki. Az értékpapír az osztrák magyar bankban van elzálogosítva. A zálogjegyet igazolt tulajdonosa a főkapitánysági iktató hivatalban veheti át.

IRODALOM.

Figyelmeztetés pályázatra. A debreceni Csokonai-Kör a Telegdy K. László-féle drámái alapítványból még f. évi június hóban pályázatot hirdetett s ezuttal megismétli azt a következő feltételekkel: 1. Kivántatik legalább két felvonásra terjedő vigjáték a magyar irodalmi vagy társadalmi életből. 2. Pályadíj 800 korona, mely csak irodalmi értékű s színpadi hatást ígérő műnek adható ki. 3. A pályaművek más kezével leírva és jelíges levéllel ellátva Debreczenbe a Csokonai-Kör titkárságához küldendők f. évi decz. 31-ig. 4. A pályanyertes mű szerző tulajdona, de köteles azt a debreczeni színtársulatnak a három első előadásra díjtalanul átengedni. Debreczen, 1899. november 14. Dr. Benedek János, a Csokonai-Kör titkára.

A Vasárnapi Ujság november 12-iki száma 21 képpel s a következő tartalommal jelent meg. «A honvédelmi miniszter és államtitkára tizenöt éves jubileuma» (Báró Fejérváry Géza és Gromon Dezső arcképeivel Mikszáth Kálmántól). — »Töprengés« Kóltémény. Irta Szalay Károly. — Regénytár: »A főispán vendégei.« Elbeszélés Irta Mikszáth Kálmán (Goró Lajos rajzaival). — »A Zöld Sugár.« Regény. Verne Gyula (a francia kiadás eredeti illusztrációival). — »Péterffy Jenő« (arcképpel). — »A magyar hajózás multja« (képekkel). — »Priessnitz Vinea« (arcképpel Barabás Miklós festménye után, és képpel: A magyar fürdővendégek által állított emlék Gräfenbergben). Dr. Palócz Ignác-tól. — »Alvás az éhség ellen.« — Czigány zene iskola» (képpel Valentiny János festménye után). — »Jókai Napolyról« (Jókai és neje arcképeivel). — »Novella« Szűry Dénestől. — »Felleghajtó ágyuk« (képpel). — »A transzváli háborúból« (képekkel: A boerok vezérei, Boer lovasok támadása; Ladysmith város). — Irodalom és művészet. Közintézetek és Egyletek. Sakjáték, Keptalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre két forint, a

Politikai Ujdonságokkal együtt három forint. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-u. 4 sz.). Ugyanígy megrendelhető a »Képes Néplap« legolcsóbb újság a magyar nép számára egész évre csak 2 forint 40 krajczár. félévre 1 forint 20 krajczár.

A világ vége.

(Saját tudósítónktól.)

Bevezetés.

Krisztus születése után 1899 év nov. 12-én déli 12 óra és 2 perczkor szólt a szerkesztő:

— Bandy ur, Önre nagy kitüntetés vár. Holnap, — ha ugyan nem légből kapott koholmány — világ vége lesz. E könnyen végzettsé válható szerencsétlenségről lapunk külön kiadásban óhajt megemlékezni. Önt bizom meg a tudósítói tiszttel, melynek sikeres betöltése jó ajánló levél lesz az Ön számára a Holdban, vagy ott, ahova a katasztrófa után kerülni fog.

Menjen, lásson és győzzön. Ha csak lehet terjen vissza. A tudósítás lehet 5 hasáb. Visszonlátásra, vagy itt, vagy a másvilágon.

... Öt lőgő előleget kértem s mentem ...

Hová mentem?

Gyors lépésekben kerestem fel az Angol Királynő éttermét, hol Rubos Arpád, a színtársulat legény tagja ivott — már két nap óta. Nyakamba borult.

— Boldogtalan vagyok. Két nap óta iszom, s még mindig józan vagyok. Holnap elmulik a világ s én józanon fogok elpusztulni.

— Bizalom, hit, remény és szeretet, — szóltam hidegvérrel.

Mellé ültem és ittunk.

Este.

Este 11 órakor harsányan kiállottam fel egy kurta korcsmában:

— Sohse halunk meg!

Az üstökös még nem jelent meg, az asztalon negyven üveg, az asztal alatt két bajtársam.

Hajnalba, hajnal előtt.

Belehelyeztek egy konflisba s hazavittek.

Az utolsó nap.

Mély, mondhatnám lethargikus álomba merültem. Később álmodni kezdtem. Rám esett egy üstökös s én kétségbeesetten ragadtam bele az üstökébe. Ijjettemben felébredtem. Este 7 óra volt. Közelg a vég ...

Az utolsó órák.

Sietve öltöztem, nehogy elkéssék. Az utca sötét volt, a sarkon egy kofaasszonyt találtam. Fején öt bunda volt s várt.

Mit várt az asszony?

Ő is a világ végét várta.

Az üstökös.

Az »Üstökös« cz. csárdában találtam Rubost. Még mindig józan volt. Felhozattuk a pinczéből a hordókat. Ugy sem kell már többé bor senkinek. A korcsmáros is velünk ivott.

A vég.

Éjfél után el kezdett valünk forogni a föld. Szemeink előtt üstökösök cikaztak. Átkaroltam Rubost és a korcsmárost. Együtt zuhantunk le a földre ...

Epilóg.

Tekintetes Szerkesztő ur! Itt vagyok a csicsogói »Üstökös« esapszékben. Több üstökös nincs sehhol a környéken. A korcsmáros nem akar engedni. A cekk 10 frt. Sürgős intézkedésért könyörög

Bandy.

KÖZGAZDASÁG.

Kamarai közlemények.

Az ipari termelési statisztikai adatok gyűjtésénél, dacára a több illetékes helyről nyújtott meggyőző felvilágosításnak, a tapasztalat szerint ngy nehézségek merültek fel. E nehézségek, főleg az építő iparosok részére abban állanak, hogy az iparosok a statisztikai adatok felvételére kifüzdött időpontban, noha arról előzetesen értesítve lesznek, az adatgyűjtéssel megbízott közeget lakásukon be nem várják, sőt gyakran még a telep székhelyéről is eltávoloznak; még nagyobb nehézség mutatkozik abban, hogy egyes építőiparosok az említett adatgyűjtés iránt indokolatlanul ellenszenvvel viselkednek s azt megbiúsítani törekednek.

Mint hogy az ipari termelési statisztikai adatok gyűjtése elsősorban az egyes iparágak mily eszközökkel való fejlesztésének érdekében lett elrendelve s így az iparosok saját érdekeik ellen cselekszenek, ha annak keresztül vitelét lehetővé nem teszik, a következőkre hívjuk fel az iparosok figyelmét.

Az ipari termelési statisztikai adatgyűjtés célja kizárólag az, hogy az ipar helyzetének megvilágosítására, az iparosok érdekében s a kormány iparfejlesztési programjának irányítására biztos alapul szolgáljon. Ez — adatgyűjtéssel szemfele más cél össze-kötve nincs, s így a felvétel nyert adatok sem adóztatási, sem más célra felhasználni nem fognak, az iparosok által bemon-dott ada ok a legnagyobb titoktartással kezeltetnek s ez adatokba a felvevő közege kívül betekinteni senkinek meg nem engedte-tik. Az említett statisztikai adatoknak megbizható, a valóságnak megfelelő alakban való bemon-dása az építőiparosoknak (építési vállalkozók, építő mesterek, kőműves mesterek, ácsok, szobafestők stb) különösen érdekükben áll az építő iper jelenlegi válságos helyzete mellett, mert a kormány csak az érdekeltek bemon-dásából szerethet tudomást az építő-
— i p a r f e n t f o r g ó b a j a i r ó l s z o k e z a l a p o n k e r e s h e t i a z a l k a l m a s e s z k ö z ö k e t, m e l y e k k e l a b a j o k m e g s z ű n t e t h e t ű k v o l n a n a k. E m i n d e n k e t e l y t é s t e v e s i r á n y b a n v a l ó m a g y a r a z a t o t k i z a r ó f e l v i l á g o s í t á s u t a n i p a r o s a i n k, k i v á l t k e p e n é p i t ő i p a r o s a i n k b i z o n y á r a a l e g n a g y o b b k é s z s é g g e l é s e l ő z é k e n y s é g g e l f o g j á k a k i v á n t s t a t i s z t i k a i a d a t o k a t a f e l v e t e l l e l m e g b i z o t t k ö z e g r e n d e l k e z e s é r e b o c s á t a n i a z o n t u d a t b a n, h o g y e z á l t a l s a j á t é r d e k ö k e t i s e l ő m o s d í t j á k.

Debreczen, 1899 november 4.

A kereskedelmi és iparkamara nevében:
Szabó Kálmán elnök. **Dr. Király Ferencz** titkár.

A m. kir. államvasutak aradi üzletve-zetősége f. hó 18-án a következő anyagok beszerzése céljából nyílt pályázatot tart: fa és virágmagvak, szerszámnyelvek, takarékos tüzhelyek, mindenféle olajok, gyertyák, műkö-vek stb.

A cs. és kir. kassa-oderbergi vasut igaz-gatósága az 1900. évben szükséges pályafentartási fak, műhelyfak és olajok szállítására f. hó 20-iki lejárattal pályázatot írt ki.

A m. kir. államvasutak szegedi üzlet-vezetősége az 1900. esetleg 3 évre szükséges pályafentartási fak beszerzésének biztosítása céljából f. hó 20-iki lejárattal nyilvános ár-lejtést tart.

A közös hadügyminiszterium 13.000 db. tóli, 18.200 db. nyári takarót és 7.100 db. lovassági löpökrócot szándékozik beszerezni, melyre az ajánlatok f. hó 20-ig a közös hadügyminiszterium ígató hivatalába be-adandók.

A m. kir. államvasutak gépgyára a jö-vő világitó és kenőanyag szükségletének biz-tosítása céljából f. hó 22-iki lejárattal nyil-vános árlejtést tart.

Fentnevezett gépgyár pályázata az 1900 évben szükséges maz, és festékanyag részére pedig f. hó 24-én tartatik meg.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a műhelyi gépészeti berendezésére szükséges szerszámgépek, tüzhelyek, löpöpadok és egyéb berendezési tárgyak beszerzése céljából f. hó 24-iken árlejtést tart.

A kereskedelmi m. kir. miniszter ur megküldte azon uradalmak és egyesek névsorát, a kiknek eladó lomb, — vagy fenyőfa magvaik vannak eladók. — A magkereskedők a névsort kamaránknál megtekinthetik.

A magyar sertésus érdekében. A bécsi sertéskereskedők és hentesek iparte-tülete egy terjedelmes memorandumot ter-jeszt az osztrák belügyminiszter elé, a mely-ben kérelmezi, hogy az új állategészségügyi kiegyezéssel kapcsolatban, a melyet az osz-trák hivatalos lap is már közrebocsajtott, is-mét engedtessek meg Magyarország mindazon területéről a sertésus importja, a hol vész-mentes a terület.

A bécsiek érdeke kívánja az, hogy a magyarországi jó kvalitású sertésfermékek tö-meges importja létesüljön. Hivatkoznak a bé-csiek arra is, hogy már évek előtt szokásban volt ez, mert Magyarország hetenkint több ezer métermázsas triss húst szállíthatott a hentesek csarnokába. A bécsiek eme kérelme anyiban indokolt is, mert a mióta a friss hus-export Bécsben csökkent, azóta a sertésus-fogyasztás is jóval kevesebb, de drágább is az áru és a szegényebb néposztály is ke-vesebbé juthat jó áruhoz s a lóhus fogyaszt-ására van utalva. Statisztikai adataink sze-rint Magyarországból az utóbbi években ki-vittek Ausztriába és pedig:

1898-ban leölt sertést 58.000 métermázsát
1897-ben " " 59.095 " "
1896-ban " " 64.581 " "
1895-ben " " 35.506 " "
1894-ben " " 15.000 " "

A frissus-forgalom pedig még inkább visszaesett és pedig kivittek Ausztriába min-dennemű frissust (ebben tulnyomó volt a sertésus):

1898-ban 18.600 métermázsát
1897-ben 10.751 " "
1896-ban 12.651 " "
1895-ben 15.544 " "
1894-ben 12.504 " "

Magyar liszt Braziliában. St. Paulo-i konzulatunk a magyar lisztnak az ottani piacra leendő beviteléről a következőket írja: A liszt, ép úgy, mint az egyéb élelmi szerek, az észak-amerikai és argentiniai pia-czok legfontosabb cikkét képezi. A magyar liszt az elsőrendű üzletekben kapható ugyan de csak kis mértékben keresik. A gyengébb minőségű magyar lisztet nem tartják az ottani piacokon. A magyar malmok vagy egy konzorcium némi kitarással visszahódíthat-nak az ott elveszett tért a magyar lisztek javára, mert az amerikai és argentinai liszt-tel a fogyasztók nincsenek megelégedve. A különféle cikkek eladásával, köztük a liszt-tel is foglalkozó ügynökök működése igen korlátozott, az üzleteket az ottani beviteli czégek vagy közvetlenül, vagy pedig a ham-burgi czégek közvetítésével kötik meg. Leg-czélserűbb volna, ha Santosban vagy St-Paulóban saját üzleti képviselőt állítat-nék fel.

Egy millió egy bányáért. Az angolok tudvalevőleg nagy barátjai az arany bányák-nak, a mi a transzváli háboruból is kitűnik. Most Erdélyben akar egy angol konzorcium aranybányát nyitni. Első sorban Hunyadmegyé-ben a nagyági aranybányát vásárolnák meg, a mely fele részben a kir. családé, fele részben a kintestéré. Az egyik tarnaért egy millió frtöt ígért a konzorcium s ha a szerződési meg-kötik, úgy megkezdik az alkut a többi tarna-ra is, a melyekben már évtizedek óta szünetel a bányászás.

Bérmozgalom. Prága, november 13. Nachodból jelentik e hó 10-éről: Csütörtökön este fel hat órakor az itteni Mauthner-féle gyár munkásai abbahagyták a munkát, össze-gyűltek az udvaron és 25 tagu deputációt küldtek a gyár vezetőjéhez, hogy követeléseik

elintézését kérje. Pénteken dolgoztak a munká-sok. A járási főnökség vezetője személyesen járt közbe a gyár és a munkások között. A gyár vezetősége kijelentette, hogy nem emel-heti föl a béreket. A nachodi munkások való-színűleg csak akkor határoznak, ha majd meg-állapodnak a rőth-kosteletzi munkásokkal, a kiknek szintén nem adták meg a kért bé-r-emelést. A nyugalom és a rend érdekében sztrájk esetére megtették a kellő intézke-déseket.

Budapesti gabonatözsde.

Nov. 14.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Búza	Kilos	Ar 100 klg.		Kilos	100 kilogramm	
		Ártól	Ártól		frtől	frtől
Bánsági	76	7.95	7.75	80	08.15	08.20
	77	7.75	07.85	81	08.15	08.25
	78	07.95	08.05	82	—	—
Tiszavidéki	79	08.00	08.15	—	08.15	08.20
	76	7.05	7.75	80	08.15	08.25
	77	8.75	7.85	81	—	—
Pestvidéki	78	08.95	08.05	82	08.15	08.15
	79	08.00	08.15	—	—	20
	76	7.65	7.70	80	08.10	—
Fehérmegyei	77	7.70	7.80	81	08.10	00.15
	78	7.90	8.00	82	8.10	00.20
	79	07.95	08.10	—	8.10	—
Bácskai	76	7.85	07.70	80	00.00	—
	77	7.70	7.80	81	00.00	00.00
	78	8.90	08.00	82	—	00.00
Északmag	79	8.95	08.10	—	—	—
	78	8.80	7.95	80	—	—
	79	8.95	8.05	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Arkilogram
Rozs elsőrendű	uj	70-72
" másodikrendű	uj	—
Árpa takarmánynak	uj	60-62
" égetni való	uj	62-64
" serfőzdei	uj	64-66
Zab	uj	39-41
Tengeri búzsa	uj	5.35
" más nemű	uj	5.20
Repce búzsa	uj	0.00
Köles	uj	11.60
	uj	5.30

Sertésvásár.

Kőbányai sertés piac. Nov. 13. Ma-gyar elsőrendű Öreg nehéz (páronkint 400 klg. súlyban) — kr. Közép p. kint 300-400 klg. súlyban — kr. 320 kilog súlyban Fiala közép (páronkint 251-320 kg. 42-43 kr. Fiala könnyű páronkint 250 kg. súlyban 43 $\frac{1}{2}$ -44 krig. Szerbiai: Nehéz p. kint 260 kg. súlyban 41 $\frac{1}{2}$ -42 krig.

Sertéslétszám: 1899. évi nov. hó 11. napján volt készlet 34008 darab, nov. 12. felhajtott 2540 drb, 1899 nov. 12-en elszál-lított 2098 db. 13-ára maradt 34.292 db. A hizott sertésüzlet irányzata lanyha.

KOSMIN Ha az **KOSMIN** által eddig használt szájviz fo-gyatkán van, ajánljuk annak helyére a „Kosmin” száj- és fogvizet.

Tegyen vele egy kísérletet s meg fog győződni, hogy ez a szer ont a legteljesebb mértékben kielégíti. A „Kosmin” ugyanis fertőtleníti a szájüreget, épség-ben tartja a fogakat és erősíti a foghúst.

Egy palack, mely sokáig állt, a ft. kapható gyógyszerárakban, jobb drogua- és illatszert üzletek-ben. Vezérképviselet: E. Skriwan-Bécs, IX. Müllner-gasse 3. — Nagyban raktár Budapest, Török Józsefnél.

CSARNOK.

Miről regél a malom?

Regény.

Sudermanntól.

(27.)

Hadd öket nyugodtan porlani! — mon-dja János rettentő nevetéssel. Azután sem érsz el semmit. Azok sem akadályozhatják meg elpusztulásomat, azok sem menthetnek meg té-ged gyűlöletemtől,

Márton fájdalmas jankiáltásokban tört ki, s mintha szélhűdés érte volna, hanyatlak le.

— De éppen, mert mindig gondoltam rajuk és mert mindig gondoltam arra, hogy Felshammer Márton az én bátyám, azért történt így a dolog és nem másképp. Nagy áldosat volt az tőlem elhíheted.

Azért hát ne panaszkodj, ellenem, hidd meg te nagyon jól jártál hahaha! Bátyám nagyon jól jártál . . .

Márton nem akar többet tudni. E rejtvény megoldása világosan áll előtte. A régi vér-bűn kell ki sírjából beszűz állani. Összekulcsolja kezeit s úgy mormogja egyre:

— Itt a bűnhődés — Fritszert! Itt a bűnhődés — Fritszert!

— Egyben igazad van folytatja János — ha szüleimre emlékeztetsz: én nevéket, a Felshammer nevet nem ránthatom gyálatába! Régi gondolkodom már erről —

— ha nem is változtathatók az eddigiekben; valami élvezete! kell csak bírnia az embernek — hahaha! Nekem egészen jó, hogy tafalkoztunk — nyugodtan megbeszélhetjük a dolgot — én Amerikába akarok menni!

Márton egyideig nézi János égő pufók arcát, azután halkán mondja:

— Menj isten hírével! Homlokát az asztalhoz szorítja.

— Én pedig mielőbb akarok — folytatja ismét János. — Én már kérdezősködtem felőle. Október elsején indul a hajó Brémából — a jövő héten mennem kell már innen — te tudod min van az örökségből . . . egy jórészt már elveszttem — add ki abból azt, a mit épen adhatasz, küldd el Maas Franczinak — — — majd én elviszem attól.

— És nem akarsz még egyszer látni . . .

— A malmot! — Nem! Soha! — sikoltott felszökve János, mialatt a félelem és vágy lángja lobbant szemében.

— És te azt akarsz, hogy itt vegyek tőled bucsut — itt — itt ebben az utálatos lyukban — — — Bucsut: az egész életre, — — — bucsut az egész életre?

— Nem marad más hátra! — mondja fejét rázva János.

— Márton ismét összeesik és dadogja: — A bűnhődés — Fritszert!

János égő szemeket mereszt bátyjára, ki testben-lélekben megtörve vonaglik előtte . . . El van határozva, hogy többé nem fogja őt látni . . . kezét azért mégis kell nyújtani a bucsuzásra!

— Isten veled bátyám — mondja a mozdulatlanul ülőhöz közeledve — Elj boldogan, legyél egészséges!

Ekkor hirtelen érzi miot fut át a hideg és meleg gerinczén. Agyában forr. Ezer kép űzi egymást ott . . . Látja magát mint gyermeket, hogy becézi bátyja, majd mint ifjút, büszkén a karján járkálni, majd látja magát véle együtt szülei halottas ágyánál, aztán látja azt a nagy pillanatot, mikor kéz a kézben fogadják egymásnak, hogy nem válnak el soha, és nem vesszük maguk közé harmadiknak senkit . . .

— És most! — És most!

— Bátyám! — kiált fel s hangos zokogással Márton lábai elé veti magát.

— Édes öcsém! édes jó öcsém! — Sir, jajgat Márton, mindkét kezével magához öleli, magához szorítja, mintha soha sem akarna elbocsátani magától.

— Itt vagy, — enyém vagy — Istenem! megint az enyém vagy!

— Most minden jobb lesz megint — ugy-e . . . Mondd, ugy-e ez mind csak tréfa volt — és örültségl Nem tudad mit teszel — ugy-e? Nem emlékezel már semmire? Fogadnék rá, nem is képzeled, mit tettél! — Most felébredtél — ugy-e — — — felébredtél?

János fájdalmasan összeszorítja fogait, arcát rászorítja bátyja mellére. Ekkor hirtelen új gondolat ragadja meg, mely rá nehezedik lelkére, fülébe zsong, egy gondolat az, mely mint egy vampir hideg és nedves denevér szárnyakon repked körül . . . Ezekben a karokban feküdt Trude még ma, még ma . . .

János felugrik.

— Ki innen a teremből, ki e levegőből, különben rögtön elfogja az örültség!

Oda szökik az ajtóhoz és eltűnik azon. Márton néz utána egy darabig, meg van rendülve. Hogy keletkező félelmét elnyomja, így beszél magában:

— Irgatott nagyon a szegény . . . kell szabad levegőre mennie, mindjárt visszajön, mindjárt visszajön.

Tekintete a szomszéd falra esik, ott a fogas, megnyugodtan nevet fel.

— Itt hagyta a sapkáját . . . künn esik — hideg szél fu . . . visszajön.

Előhívja a korcsmárost, lovát istállóba költeti, öcsésének forró grogot készített, ágyat vett, boldogan mondja, hogy:

— Öcsém vissza fog jönni; vissza fog jönni.

Mikor készen van minden, beül a padba s maga elé bámul. — Időről-időre darálja magában.

— Vissza fog jönni!

— Abból merit erőt.

Kívül a szél korbácsolja az ablakot, az őszi szél bésűvölt a kőmányon át, minden összkoppanás, minden szélroham azt beszéli:

— Vissza fog jönni — — — vissza fog jönni!

Óra mulik óra után — a rozoga függőlámpa elalszik. — — — Márton elaludt várakozás közben és álmodik öcsése visszavisszatéréről.

Másnap reggel felkeltik. Tekintete ráesik az üres ágyra, melyben öcsésének kellett volna aludnia. Hat hét óta az első ágy! Szomorúan áll meg előtte és nézi mereven.

Azután befogat és elhajt.

Korán lett ős az idén. Nyolcz napja erős északi szél jár, dermesztően, mintha már november volna. Zivatar csapkodja az ablakokat, a földön már légy péppé váltak az átázott száradt hársfalevelek.

Es mily korán esteledik! A pék műhelyében már jóval vacsóra előtt meggyújtják a lámpát. Az alatt ül Maas Franczi, gyorsan számolgatva magában. Most, a hol a rendes szemléteszta fehér halmái állani szoktak, ott oszlopocskák vannak szép ezüst tallérokba rakva és a szépen kelt sütemények helyett a papírpénzek fekszenek kirakva.

Ez a kincs, melyet Felshammer Márton vasárnap rabizott, hogy Jánosnak átadja. — Levél is volt mellette, melyben az örökség utolsó fillérig el van számolva.

Eddig a molnár minden minden délelőtt bekopogtatott az ajtón s mindig csak azt az egyet kérdezte: vajjon itt volt-e már, azután

a mikor tagadó választ kapott, szólanul elment. A kincs nagyon nyomja a fiatal pék lelkét. Minden este megábrándítja, hogy megbizonyosodjék, nem vészelt-e el egy tallér belőle napközben?

Ma is azt teszi. Ma péntek van, ma meg kell jönnie, ha idején akar a brémai hajóhoz jutni.

(Folyt. köv.)

Nyílt-tér.

A FERENCZ JÓZSEF keserű viz világszerte ismert jó hírnevét kitűnő minőségének köszönheti, minek következtében a földgömb minden részén, még a kisebb helyeken is, most már található és árusítva lesz. A Ferencz József keserű vizből mint rendszeres adag egy boros pohárral reggel éhgyomorra véve elég-séges.

A „TELEGDY“-szálloda

kiadó.

Ugy a szobák, mint a kávéház és vendéglő teljes berendezései, a melyek teljesen jó karban vannak,

eladó k.

Értekezhetni ugyanott.

Szőnyegek,
 Linoleum, viasszos vásznak,
 Butorszövetek,
 Gyapju és csipke függönyök,
 Ágy és asztalterítők,
 Flanel takarók,
 nagy választékban kaphatók
Szabó Lajos Fiai cégénél
 Debreczen.

„Henneberg-selyem“

csak akkor valódi ha közvetlen gyáraimból rendelik!

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krtig méterenként sima, csikos, koczkázott mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyarai, Zürichben (cs. és kir. udvari szállító).

